

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

**Комітет з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи
Верховної Ради України**

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел./факс: 255-49-56 E-mail: k_reglam@rada.gov.ua

**Комітет Верховної Ради
України з питань бюджету**

ВИСНОВОК

на відповідність оформлення та реєстрації вимогам закону, Регламенту Верховної Ради України та прийнятим відповідно до них нормативно-правовим актам проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Рахункову палату» щодо удосконалення діяльності Рахункової палати відповідно до міжнародних стандартів державного зовнішнього аудиту», внесеного народним депутатом України Германом Д.В. (реєстр. № 10044-2 від 29.09.2023)

Згідно з електронною резолюцією Голови Верховної Ради України Стефанчука Р.О. від 29 вересня 2023 року (електронна картка документа (1336538) Комітет на засіданні 3 листопада ц.р. (протокол № 171) попередньо розглянув, на відповідність оформлення та реєстрації вимогам закону, Регламенту Верховної Ради України та прийнятим відповідно до них нормативно-правовим актам, проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Рахункову палату» щодо удосконалення діяльності Рахункової палати відповідно до міжнародних стандартів державного зовнішнього аудиту», внесений народним депутатом України Германом Д.В. (реєстр. № 10044-2 від 29.09.2023).

Законопроект розроблено, як зазначено в пояснювальній записці до нього, «... враховуючи зауваження з питань зовнішнього аудиту, наведені у главі 32 «Фінансовий контроль» Аналітичного звіту Європейської Комісії щодо узгодження законодавства України з правом ЄС (від 01.02.2023). Висновки Аналітичного звіту передбачають необхідність вжиття низки заходів для забезпечення розвитку Рахункової палати як сучасного вищого органу аудиту із відповідними гарантіями незалежності, організації

проведення заходів державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту) із застосуванням відповідних міжнародних стандартів, охопленням контролю коштів місцевих бюджетів, гарантування невторучання в незалежність Рахункової палати, в тому числі виключенням можливості оскарження її рішень та інших заходів».

Згідно з частиною четвертою статті 93 Регламенту Верховної Ради України в межах предмета відання Комітету, визначеного Постановою Верховної Ради України «Про перелік, кількісний склад і предмети відання комітетів Верховної Ради України дев'ятого скликання» від 29 серпня 2019 року № 19-ІХ, Комітет зазначає, що проект Закону України (реєстр. № 10044-2) внесений на реєстрацію згідно з частиною першою статті 89, частиною другою статті 90 та частинами першою, другою і шостою статті 91 Регламенту Верховної Ради України, за підписом особи, яка має право законодавчої ініціативи, разом з пропозицією щодо кандидатури доповідача на пленарному засіданні, пояснювальною запискою, порівняльною таблицею та електронним файлом.

Водночас Комітет зауважив, що відповідно до частини першої статті 100 Регламенту Верховної Ради України, альтернативними вважаються законопроекти, які містять положення, що регулюють однакове коло питань та повторюють за суттю положення щодо регулювання одних і тих же суспільних відносин. Натомість, законопроект (реєстр. № 10044-2) передбачає внесення змін (іноді точкових або редакційних) до статей 3, 4, 5, 7, 17, 20, 28, 33 чинного Закону України «Про Рахункову палату», в той час як у законопроектах (реєстр. №№ 10044 та 10044-1) пропонується нова редакція Закону України «Про Рахункову палату».

Відтак, правове регулювання питань, передбачених у проекті Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Рахункову палату» щодо удосконалення діяльності Рахункової палати відповідно до міжнародних стандартів державного зовнішнього аудиту», внесений народним депутатом України Германом Д.В. (реєстр. № 10044-2 від 29.09.2023), не відповідає вимогам частини першої статті 100 Регламенту Верховної Ради України щодо визначення його альтернативним законопроектом.

У поданому законопроекті змінами до статті 5 Закону у «Про Рахункову палату» серед заходів фінансового та матеріально-технічного забезпечення Рахункової палати пропонується передбачити норму (частина четверта вказаної статті), відповідно до якої «бюджетні пропозиції Рахункової палати не можуть бути змінені та включаються до Бюджетної декларації в повному обсязі».

Щодо цієї новели варто зазначити, що поняття, порядок складання та схвалення Бюджетної декларації визначається статтями 4, 33 Бюджетного кодексу України, відповідно до яких Бюджетна декларація є складовою бюджетного законодавства, офіційним документом, що схвалюється Кабінетом Міністрів України до 1 червня року, що передує плановому, Кабінет Міністрів України подає до Верховної Ради України Бюджетну декларацію

разом із фінансово-економічним обґрунтуванням у триденний строк з дня її схвалення, а її розгляд Верховною Радою України здійснюється за спеціальною процедурою, визначеною Регламентом Верховної Ради України (стаття 152 Розгляд бюджетної декларації). Так, процес розгляду Бюджетної декларації у Верховній Раді України передбачає, зокрема, можливість народними депутатами України, комітетами Верховної Ради України розробляти свої пропозиції до бюджетної політики з урахуванням Бюджетної декларації; розгляд Бюджетної декларації та пропозицій комітетом, до предмета відання якого належать питання бюджету, та підготовку ним відповідного проекту постанови; процедуру розгляду цього питання на пленарному засіданні Верховної Ради України з можливим заслуховуванням на такому засіданні головних розпорядників коштів державного бюджету щодо цілей державної політики у відповідній сфері діяльності, формування та/або реалізацію якої забезпечує головний розпорядник коштів державного бюджету, та показників їх досягнення у середньостроковому періоді, передбачених у Бюджетній декларації.

У частині 9 статті 33 Бюджетного кодексу України наводиться перелік положень, які має містити Бюджетна декларація, серед яких основні прогнозні макропоказники економічного і соціального розвитку України, загальні показники доходів і фінансування державного бюджету, повернення кредитів до державного бюджету, загальних граничних показників видатків державного бюджету та надання кредитів з державного бюджету, дефіцит (профіцит) державного бюджету, граничні показники видатків державного бюджету та надання кредитів з державного бюджету головним розпорядникам коштів державного бюджету (з розподілом на загальний та спеціальний фонди) тощо.

Своєю чергою бюджетна пропозиція – це документ, підготовлений головним розпорядником бюджетних коштів, що містить пропозиції до Бюджетної декларації з відповідним обґрунтуванням щодо обсягу бюджетних коштів, необхідних для досягнення цілей державної політики у відповідній сфері діяльності, формування та/або реалізацію якої забезпечує головний розпорядник бюджетних коштів, та показників їх досягнення, на підставі відповідних орієнтовних граничних показників видатків бюджету та надання кредитів з бюджету на середньостроковий період (пункт 41 частини першої статті 2 Бюджетного кодексу України).

У повноваженнях щодо складання бюджетних пропозицій всі головні розпорядники бюджетних коштів мають керуватися однаковим порядком, що передбачає організацію та забезпечення складання бюджетної пропозиції з урахуванням Бюджетної декларації, схваленої у попередньому бюджетному періоді, і подання її Міністерству фінансів України; організацію та забезпечення на підставі Бюджетної декларації та плану діяльності на середньостроковий період складання бюджетного запиту і подання його Міністерству фінансів України (стаття 22 Бюджетного кодексу України). Загальним для усіх головних розпорядників бюджетних коштів є також

складання бюджетних пропозицій відповідно до єдиних вимог інструкцій та орієнтовних граничних показників видатків державного бюджету, доведених Міністерством фінансів України (частина п'ята статті 33 Бюджетного кодексу України).

Таким чином, Бюджетним кодексом України передбачено єдині вимоги до головних розпорядників бюджетних коштів, що є учасниками бюджетного процесу, на етапі складання бюджетних пропозицій. Поряд з цим запропоноване законопроектом надання одному головному розпоряднику бюджетних коштів – Рахунковій палаті України преференцій у частині заборони змінювати її бюджетні пропозиції та включати їх до Бюджетної декларації у «повному обсязі» не відповідає окремим принципам бюджетної системи, зокрема, – збалансованості, обґрунтованості, справедливості і неупередженості.

Враховуючи вищевикладене, керуючись положеннями частини четвертої статті 93 Регламенту Верховної Ради України, Комітет ухвалив висновок на проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Рахункову палату» щодо удосконалення діяльності Рахункової палати відповідно до міжнародних стандартів державного зовнішнього аудиту», внесеного народним депутатом України Германом Д.В. (реєстр. № 10044-2 від 29.09.2023), та прийняв рішення направити його Комітету з питань бюджету, який визначено головним з підготовки і попереднього розгляду цього законопроекту.

Голова Комітету

С.В.КАЛЬЧЕНКО

